

EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY – I

Semester-III

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 75]

Note : Attempt two questions each from Section A and B carrying 8 marks each and the entire Section C consisting of 9 short answer type questions carrying 2 marks each.

Section - A

1. What do you understand by Control of Variables ? How variables are controlled ?	8
2. Explain different types of Variables.	8
3. Define memory. How can we measure Moemory ?	8
4. Explain different stages of Memory.	8

Section - B

5. Define Conditioning. Explain different features of classifical conditioning.	2,6
6. Define Reinforcement. What are the different schedules of Reinforcement ?	8
7. Write note on assumptions and applications of Chi-square.	8
8. In a sample of 1000 cases Mean = 14.40, S. D. = 2.50. Assuming Normality of Distribution :	
(a) How many individuals score between 12 and 16 ?	
(b) How many score above 18 and below 8 ?	4,4

Section - C

9. Explain briefly :
(a) Meaning of Experiment.	(b) Null Hypothesis.
(c) Retro-Active Inhibition.	(d) Ebbinghaus
(e) Operant conditioning.	(f) C.R.
(g) Causes of Extinction.	(h) Hate's correction.
(i) Formula of N.P.C.	
- $(9 \times 2 = 18)$

Punjabi Version
ਨੋਟ : ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਉ ਅੜੇ ਅ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਈ ਦੇ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 9 ਸੰਖੇਪ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਚਰਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਚਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? 8
2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਚਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8
3. ਯਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਯਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 8
4. ਯਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8

ਭਾਗ - ਅ

5. ਅਨੁਕੂਲਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਨੁਕੂਲਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 2.6
6. ਪੁਨਰਬਲਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਪੁਨਰਬਲਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ-ਕੁਮ (Schedules) ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? 8
7. Chi-Square ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅੱਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ ਉਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 8
8. $N = 1000$; Mean = 14.40; S. D. = 2.50 ਜੇ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਨਾਗਮਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
 (a) ਕਿਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਕੋਰ 12 ਅੱਤੇ 16 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (b) ਕਿਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਕੋਰ 18 ਤੋਂ ਉਪਰ ਅੱਤੇ 8 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ ? 4.4

ਭਾਗ - ਈ

9. ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:-
 (a) ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥ। (b) ਨਲ-ਉਪਕਲਨ।
 (c) ਪੜੀ-ਗਾਮੀ ਰੁਕਾਵਟ। (d) ਐਖਿਗਹਾਸ।
 (e) ਕਾਰਨ-ਮੂਲਕ ਅਨੁਕੂਲਣ। (f) ਸੀ. ਆਰ।
 (g) ਲੋਪ ਦੇ ਕਾਰਨ। (h) ਯੋਟ ਸੋਧ।
- $(9 \times 2 = 18)$